

Kraków

Setne urodziny żołnierza AK

W Muzeum Armii Krajowej w Krakowie odbyła się niecodzienna uroczystość.

Paweł Stachnik

/mfs

Fot. Filip Boratyn

4 lipca 2025

W środę 2 lipca świętowano tu setne urodziny Jana Lohmanna, krakowskiego poety i pisarza, żołnierza AK ps. „Felix”. O godzinie 12 w południe muzealna aula wypełniła się gośćmi. Życzenia jubilatowi przybyli złożyć przedstawiciele władz miasta i województwa, członkowie organizacji kombatanckich, delegaci wojska (w tym poczet sztandarowy Jednostki Wojskowej NIL), szefowie instytucji i stowarzyszeń.

Obecni byli także członkowie rodziny, krewni i przyjaciele pana Jana. Przybyli przedstawiciele władz gminy Secemin (rodzinnej miejscowości jubilata) oraz władze powiatu włoszczowskiego.

Jan Lohmann z okazji setnych urodzin został wyróżniony wysokimi odznaczeniami państwowymi i samorządowymi. Wicewojewoda małopolski Ryszard Śmiałek odznaczył jubilata Srebrnym Medalem „Gloria Artis” nadanym przez ministra kultury i dziedzictwa narodowego oraz Medalem „Pro Bono Poloniae” przyznany przez Szefa Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Z kolei marszałek województwa małopolskiego Łukasz Smółka odznaczył Jana Lohmanna Złotą Odznaką Honorową Województwa Małopolskiego – Krzyżem Małopolski.

– Wzrastał pan w rodzinnym Seceminie w miłości rodziców, ale i w miłości do Polski. Wstępując do Armii Krajowej, przybrał pan pseudonim „Felix”, co po łacinie znaczy szczęśliwy. I szczęścia panu rzeczywiście nie zabrakło w dramatycznych okolicznościach pańskiego życia. Do końca pozostał pan wierny ideałom Armii Krajowej, które w tak niezwykły sposób wyraża pan w literaturze oraz w swych świadectwach. Na akowskich sztandarach przechowywanych w naszym muzeum widnieją słowa „Bóg-Honor-Ojczyzna”. Dla pana były one treścią życia. W swych utworach podkreśla pan, jak ważne jest dziedzictwo duchowe, jak ważny jest w życiu Bóg, który panu dawał siłę – mówił do jubilata dyrektor Muzeum AK Jarosław Szarek.

Listy gratulacyjne nadesłali: premier Donald Tusk, wicepremier i minister obrony narodowej Władysław Kosiniak-Kamysz, wojewoda małopolski Krzysztof J. Klęczar oraz prezydent Krakowa Aleksander Miszański.

Laudacje wygłosili prezes Okręgu Małopolska Światowego Związku Żołnierzy AK Grzegorz Surdy, prezes Zarządu Obszaru Południowego Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” w Krakowie Małgorzata Janiec oraz dr Michał Piętniewicz, członek zarządu Stowarzyszenia Pisarzy Polskich Oddział Kraków.

Życzenia i upominki w imieniu władz miasta przekazały pełnomocnik prezydenta Krakowa ds. polityki senioralnej Marta Wodyńska i zastępca kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Krakowie Anita Zych.

Fragmenty wspomnień jubilata z jego najnowszej książki zatytułowanej „Wszystko, co we mnie, jest z Secemina” odczytał krakowski aktor Andrzej Róg. Hymn Armii Krajowej zaśpiewał dyrektor Filharmonii Krakowskiej Mateusz Prendota.

Na ręce pana Jana złożono życzenia i wręczono prezenty. – Dziękuję za te wszystkie dowody pamięci. Jestem nimi bardzo wzruszony – powiedział. Spotkanie zakończył poczęstunek urodzinowym tortem, indywidualne życzenia i fotografie z jubilatem.

Jan Lohmann urodził się 2 lipca 1925 r. w świętokrzyskim Seceminie. Jest jednym z ostatnich żyjących w Krakowie żołnierzy Armii Krajowej. Podczas wojny służył w Oddziale Partyzanckim „Skrzetuski” (pierwszym oddziale partyzanckim w Inspektoracie „Maria” w Miechowskim) oraz w 106. Dywizji Piechoty AK. Wziął udział w Akcji „Burza” i dwukrotnie był ranny. Za męstwo odznaczono go Krzyżem Walecznych. W 1945 r. został aresztowany i skazany na pięć lat więzienia.

Od lat 90. czynnie działał w ruchu kombatanckim, m.in. jako współzałożyciel i członek Zarządu Głównego Światowego Związku Żołnierzy AK.

Pan Jan jest cenionym przez krytyków poetą i publicystą. Od wielu lat publikuje wiersze, prozę i prozę poetycką. O jego twórczości z uznaniem wypowiadali się m.in. Julian Kornhauser, Wisława Szymborska, Karl Dedecius i prof. Marta Wyka.

Twórca jest członkiem krakowskiego oddziału Stowarzyszenia Pisarzy Polskich i Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie. Cały czas pracuje literacko i ukazują się jego tomiki – poprzedni wyszedł w 2024 r., najnowsza publikacja – wspomnienia zatytułowane „Wszystko, co we mnie, jest w Seceminie” – miała premierę podczas jubileuszu w Muzeum AK.

2025-07-04 12:53

<https://www.niedziela.pl/artykul/114192/Setne-urodziny-zolnierza-AK>